

**Методичні вказівки
до самостійної та індивідуальної роботи
студентів з дисципліни «Цивільний захист та
охорона праці в галузі управління і
адміністрування»
Галузь знань 07 –
«Управління та адміністрування»
Спеціальність 073 – «Менеджмент»
Модуль «Охорона праці в галузі управління
та адміністрування»**

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет

**Методичні вказівки
до самостійної та індивідуальної роботи
студентів з дисципліни «Цивільний захист та
охорона праці в галузі управління і
адміністрування»
Галузь знань 07 –
«Управління та адміністрування»
Спеціальність 073 – «Менеджмент»
Модуль «Охорона праці в галузі управління
та адміністрування»**

Вінниця
ВНТУ
2018

Рекомендовано до друку Методичною радою Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки України (протокол № 7 від 29.03.2017 р.)

Рецензенти:

В. В. Зянько, доктор економічних наук, професор

О. П. Терещенко, кандидат технічних наук, доцент

Методичні вказівки до самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління і адміністрування». Галузь знань 07 – «Управління та адміністрування». Спеціальність 073 – «Менеджмент». Модуль «Охорона праці в галузі управління та адміністрування» / Уклад. І. В. Заюков. – Вінниця : ВНТУ, 2018. – 32 с.

Дані методичні вказівки розроблені відповідно до типової програми з курсу «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління і адміністрування» (модуль «Охорона праці в галузі управління та адміністрування»). Основне завдання – допомогти студентам самостійно сформувати у себе як у майбутніх фахівців уміння та компетенції для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці у конкретній галузі.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Порядок вивчення дисципліни.....	5
2. Форми поточного й підсумкового контролю успішності студентів з дисципліни.....	5
3. Зміст дисципліни.....	7
4. Самопідготовка за тестовими завданнями	12
5. Контрольні питання з дисципліни.....	27
Список літератури.....	30

ВСТУП

Дисципліна «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління і адміністрування» (модуль «Охорона праці в галузі управління і адміністрування») покликана забезпечити майбутнього спеціаліста знаннями, вміннями і навичками безпечної професійної діяльності, зокрема в сфері управління. Випускник ВНТУ повинен вміти самостійно використовувати закони та інші нормативно-правові акти, чинну галузеву нормативно-технічну документацію, технічно-інформативні засоби з охорони праці та розробляти соціально-економічні й управлінські заходи забезпечення безпечних умов праці.

Мета цих методичних вказівок – визначити зміст і обсяг дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління і адміністрування» (модуль «Охорона праці в галузі управління і адміністрування»), що вивчається студентами денної форми навчання спеціальності 073– «Менеджмент», допомогти їм у практичній реалізації набутих знань при виконанні індивідуального семестрового завдання та при самостійному вивченні матеріалу.

Ці методичні вказівки розроблені відповідно до робочої програми дисципліни згідно з кредитно-модульною системою, містять такі головні частини: порядок вивчення дисципліни; форми поточного й підсумкового контролю успішності студентів з дисципліни; зміст дисципліни; самопідготовка до тестових завдань; контрольні питання з дисципліни.

1 Порядок вивчення дисципліни

Робочою програмою курсу «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління і адміністрування» (модуль «Охорона праці в галузі управління і адміністрування») для студентів денної форми навчання передбачені такі форми навчальної роботи:

- лекційні заняття;
- лабораторні роботи;
- самостійна робота;
- виконання індивідуального семестрового завдання.

Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час. Робоча програма передбачає самостійне поглиблене пророблення студентами найбільш важливих тем дисципліни.

Мета самостійної роботи студентів з вивчення курсу:

- закріплення теоретичних положень курсу, викладених на лекційних заняттях;
- активізація творчих здібностей студента і розвиток навичок роботи з технічною та економічною літературою;
- ознайомлення з нормативною літературою з охорони праці;
- придбання досвіду самостійного вирішення питань охорони праці (ОП) в управлінській діяльності.

Індивідуальне самостійне завдання підсумовує знання, здобуті студентами в результаті вивчення курсу «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління і адміністрування» (модуль «Охорона праці в галузі управління і адміністрування»), і дає можливість реалізувати їх при вирішенні практичних завдань, зокрема під час написання випускних кваліфікаційних робіт та в своїй майбутній трудовій діяльності. Виконання індивідуального самостійного завдання є формою поточного контролю самостійного вивчення дисципліни. При успішному виконанні всіх форм навчальної роботи студент допускається до іспиту (заліку).

2 Форми поточного й підсумкового контролю успішності студентів з дисципліни

Початкові відомості з вивчення дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління і адміністрування» (модуль «Охорона праці в галузі управління і адміністрування») й виконання індивідуального семестрового завдання (модульної контрольної роботи) згідно з обраним варіантом студент одержує на першому аудиторному занятті. На цій лекції провідний викладач знайомить студентів з програмою курсу, формами поточного й підсумкового контролю з дисципліни, вимогами, що висуваються до

якісного вивчення та успішного проходження всіх етапів, розподіляє між студентами варіанти завдань.

Основною формою навчальної діяльності студентів на наступному етапі є самостійна робота. Керуючись інформацією, що міститься в цих методичних вказівках, студент працює з рекомендованою літературою і нормативними документами з метою ознайомлення, поглиблення, розширення і закріплення теоретичного матеріалу. Численні посилання на літературу дозволяють студенту самостійно розібратися в навчальному матеріалі, що потребує засвоєння.

Здобувши (відновивши чи удосконаливши) необхідні теоретичні знання, студент приступає до виконання завдань індивідуального семестрового завдання, де йому запропоновано вирішити ряд завдань з охорони праці, які враховують управлінську специфіку підготовки магістрів зі спеціальності 073 «Менеджмент».

У період роботи над самостійним вивченням необхідного обсягу навчального матеріалу з дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління і адміністрування» (модуль «Охорона праці в галузі управління і адміністрування») та вирішення контрольних завдань студент (в міру необхідності) з'являється на консультації відповідно до розкладу кафедри БЖДПБ ВНТУ. На консультації викладач роз'яснює студенту суть вимог цих методичних вказівок, рекомендує шляхи практичного вирішення питань охорони праці в умовах конкретного завдання, висвітлює (якщо в цьому є потреба) питання, що залишилися недоступними для самостійного розуміння студентом.

Після вивчення теоретичного матеріалу курсу студент виконує вказані контрольні (розрахункові) завдання згідно з варіантом, що за ним закріплений, оформляє індивідуальне семестрове завдання та у встановлений термін до початку сесії здає його на кафедру БЖДПБ. Роботу рецензує викладач кафедри (екзаменатор), про що на її титульному аркуші (або обкладинці) робиться відповідний запис з датою перевірки і зазначенням недоліків. Якщо робота не відповідає вимогам, що висувуються до індивідуальних семестрових завдань, викладач повертає її студенту на доопрацювання для усунення зроблених зауважень. Якщо робота допускається до захисту (про що на її титульному аркуші повинен бути зроблений відповідний запис), студент захищає її до іспиту.

Таким чином, контроль самостійної навчальної роботи студентів з дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління і адміністрування» (модуль «Охорона праці в галузі управління і адміністрування») здійснюється шляхом перевірки результатів індивідуального семестрового завдання, передбаченого робочою програмою курсу; а також у ході аудиторних навчальних занять, проведених згідно з розкладом. Основною формою підсумкового контролю з дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління і адміністрування» (модуль «Охорона праці в галузі управління і адміністрування») є іспит (залік). До іспиту допускаються

студенти, які виконали і захистили індивідуальне семестрове завдання з курсу «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління і адміністрування» (модуль «Охорона праці в галузі управління і адміністрування») та пройшли курс аудиторних занять (із застосуванням поточного контролю). Складанням іспиту (заліку) з дисципліни студент завершує початкову підготовку до самостійного вирішення різноманітних питань з ОП у виробничих умовах, опановує методи організації безпеки праці, що відповідають вимогам сучасної економіки знань й обраної професії.

3 Зміст дисципліни

Зміст дисципліни, відповідно до затвердженої на Методичній раді ВНТУ робочої програми навчальної дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління і адміністрування» (модуль «Охорона праці в галузі управління і адміністрування»), з розподілом на самостійну роботу студентів наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Зміст дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління та адміністрування» (модуль «Охорона праці в галузі управління та адміністрування»)

№	Назва теми та її зміст
<i>Лекеційний матеріал та СРС</i>	
Тема 1. Міжнародні норми в галузі охорони праці. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі управління та адміністрування	
1	<p>Соціальне партнерство (соціальний діалог) в охороні праці. Соціальне партнерство як принцип законодавчого та нормативно-правового забезпечення охорони праці. Соціальний діалог в Європейському Союзі. Охорона праці як невід’ємна складова соціальної відповідальності. Визначення та основні принципи соціальної відповідальності. Міжнародні норми соціальної відповідальності. Стандарт SA 8000 «Соціальна відповідальність». Міжнародний стандарт ISO 26000 «Настанова по соціальній відповідальності». Вимоги до забезпечення охорони праці в структурі соціальної відповідальності.</p> <p>Законодавча основа Євросоюзу з питань охорони праці. Охорона праці – частина соціальної політики ЄС. Директиви ЄС з охорони праці. Рамкова директива 89/391/ЄС «Про введення заходів, що сприяють поліпшенню безпеки та гігієни праці працівників».</p> <p><i>Питання, які виносяться на СРС</i></p> <p>Трудові норми Міжнародної організації праці. Конвенції та Рекомендації МОП. Основні Конвенції МОП в галузі охорони праці. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці. Основні напрямки співробітництва. Організація Об’єднаних Націй. Всесвітня організація охорони здоров’я. Міжнародна агенція з атомної енергії. Міжнародна організація праці. Європейський Союз. Співдружність незалежних держав [1, с. 10–13; 2, с. 31–56].</p> <p>Законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі. Показчик нормативно-правових актів з питань охорони праці [3, с. 34–56, 4, с. 21–32].</p> <p>Негативний вплив на людину небезпечних і шкідливих факторів виробничого</p>

Продовження таблиці 1

№	Назва теми та її зміст
	<p>середовища. Актуальність питань охорони праці в Україні [5].</p> <p>Поняття «охорона праці» (відповідно до чинного Закону України про охорону праці від 18.12.2002 р). Законодавство України в галузі охорони праці [5–6]. Система законодавчих та підзаконних актів, що регулюють управлінські питання в сфері охорони праці [5–6].</p> <p>Основні принципи державної політики України в галузі охорони праці [6]. Види відповідальності за порушення вимог охорони праці [5].</p> <p>Державне управління охороною праці й організація охорони праці на виробництві. Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці [6].</p> <p>Органи контролю, нагляду і управління охороною праці в Україні [6].</p> <p>Організація служби охорони праці на підприємстві. Функції служби ОП [5–6].</p>
<p>Тема 2. Система управління охороною праці на підприємствах в галузі економічної діяльності</p>	
2	<p>Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці (СУОП). Забезпечення функціонування та побудова СУОП в організації. Положення про СУОП, структура та зміст його розділів. Елементи системи управління охороною праці, міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007. Політика в галузі охорони праці. Планування. Впровадження і функціонування СУОП. Перевірки і коригувальні дії. Аналіз з боку керівництва.</p> <p>Типовий розподіл функціональних обов'язків з охорони праці керівників, посадових осіб і фахівців підприємства галузі управління та адміністрування. Пріоритет функцій забезпечення безпеки. Ефективність функціональної структури СУОП. Планування заходів з охорони праці. Види планування та контролю стану охорони праці. Виявлення, оцінювання та зменшення ризиків небезпечних подій. Облік і аналіз показників охорони праці. Плани локалізації і ліквідації аварійних ситуацій та аварій. Мета та основні параметри планів. Аналітична та оперативна частини плану.</p> <p><i>Питання, що виносяться на СРС</i></p> <p>Інтегровані системи менеджменту в галузі охорони праці. Основні складові інтегрованої системи менеджменту. Функціональні та організаційні особливості. Галузеві системи управління охороною праці. Мета та принципи функціонування. Організаційна та функціональна структури СУОПГ. Регіональні системи управління охороною праці, мета, принципи та основні функції. Служби охорони праці місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування [4, с. 62–74; 7, с. 67–81]. Організація навчання працівників вимогам охорони праці [8]. Види інструктажів з охорони праці [8, 5].</p>
<p>Тема 3. Травматизм та професійні захворювання на підприємствах в галузі управління та адміністрування. Розслідування нещасних випадків. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві</p>	
3	<p>Причини виникнення нещасних випадків на підприємствах в галузі управління та адміністрування. Загальні положення та означення. Мета та завдання розслідування нещасних випадків. Обов'язки роботодавця щодо їх розслідування. Обставини, за яких проводиться розслідування. Встановлення зв'язку нещасного випадку з виробництвом. Розслідування та облік нещасних випадків, хронічних професійних захворювань і отруєнь на виробництві.</p>

Продовження таблиці 1

№	Назва теми та її зміст
	<p>Спеціальне розслідування нещасних випадків та професійних захворювань. Організація розслідування, склад комісій з розслідування, основні документи. Розслідування та облік аварій. Розслідування інцидентів та невідповідностей. Особи, що підлягають обов'язковому страхуванню від нещасного випадку. Страхування зародка та новонародженого. Добровільне страхування від нещасного випадку. Профілактика нещасних випадків. Перерахування розміру страхових витрат. Визначення ступеня втрати працездатності потерпілим. Тимчасове переведення потерпілого на легшу роботу. Право на страхові виплати у разі смерті потерпілого. Щомісячні страхові виплати та інші витрати на відшкодування шкоди.</p> <p><i>Питання, що виносяться на СРС</i></p> <p>Завдання страхування від нещасного випадку. Принципи та види страхування. Суб'єкти та об'єкти страхування. Види страхування. Страховий ризик і страховий випадок. Фонд соціального страхування від нещасних випадків. Правління Фонду. Виконавча дирекція Фонду. Страхові експерти з охорони праці, їх функції та повноваження. Фінансування страхових виплат, соціальних послуг і профілактичних заходів. Джерела фінансування Фонду. Завдання страхування від нещасного випадку. Принципи та види страхування. Суб'єкти та об'єкти страхування. Види страхування. Страховий ризик і страховий випадок. Фонд соціального страхування від нещасних випадків. Правління Фонду. Виконавча дирекція Фонду. Страхові експерти з охорони праці, їх функції і повноваження. Фінансування страхових виплат, соціальних послуг та профілактичних заходів. Джерела фінансування Фонду. Страхові тарифи. Страхові виплати. Обов'язки та права суб'єктів страхування від нещасних випадків. Обов'язки Фонду. Права та обов'язки застрахованої особи. Права та обов'язки роботодавця як страхувальника [9]</p> <p>Нещасні випадки, що підлягають розслідуванню згідно з Положенням [10].</p> <p>Методика підрахунку матеріальних наслідків нещасних випадків [11, с. 17–39]. Розслідування нещасних випадків та документальне оформлення нещасного випадку. Акт за формою Н–5. Вимоги до заповнення акта Н–5, кількість екземплярів. Звітність про нещасний випадок [10]. Акт за формою Н–1. В яких випадках він складається? Вимоги до заповнення акта Н–1, календарний строк їхнього оформлення, необхідні підписи, кількість екземплярів та ін. [10]. Склад комісії при розслідуванні нещасних випадків. Спеціальне розслідування нещасних випадків [10]. Склад комісії при спеціальному розслідуванні нещасних випадків [10].</p>
Тема 4. Спеціальні розділи охорони праці в галузі управління та адміністрування	
4	<p>Стандарти вимог до умов праці користувачів ПК. Шкідливі та небезпечні фактори при роботі за ПК. Санітарно-гігієнічні вимоги до параметрів виробничого середовища працівників сфери управління та адміністрування. Техніка безпеки при роботі за клавіатурою. Техніка безпеки при роботі з ЕОМ. Електро- та пожежна безпека управлінців. Захист комп'ютерної техніки, що живиться від електромереж. Захист людини від ураження електричним струмом (занулення, заземлення). Техніка безпеки при роботі з системами безперервного живлення. Джерела безперебійного живлення. Причини виникнення пожеж. Пожежна профілактика електрообладнання.</p> <p>Техніка безпеки при роботі з програмно-апаратними засобами забезпечення ІБ в комп'ютерних мережах. Ергономіка робочого місця користувачів ЕОМ.</p>

Продовження таблиці 1

№	Назва теми та її зміст
	<p>Причини виникнення дискомфорту при роботі з ПК. <i>Питання, що виносяться на СРС</i></p> <p>Вимоги до працівників в управлінській галузі. Санітарно-гігієнічні вимоги до умов праці в галузі. Шкідливі хімічні речовини, біологічні чинники, виробничий пил. Вібрація, шум, інфразвук, ультразвук. Виробничі випромінювання. Мікроклімат робочої зони. Важкість праці (динамічні, статичні навантаження). Напруженість праці (увага, напруженість аналізаторних функцій, емоційна та інтелектуальна напруженість, монотонність праці) [12–18].</p> <p>Надання долікарської допомоги при ураженні електричним струмом та інших різновидах уражень. Реанімація постраждалих [19].</p> <p>Електробезпека. Шкода організму людини від ураження електричним струмом. Різновиди електричних травм. Електричний опір людини. Види електричних мереж. Заходи щодо захисту електроустановок у мережах обох видів. Крокова напруга. Небезпечні значення сили струму, що проходить скрізь тіло людини [1–5].</p> <p>Захисне заземлення. Захисне занулення [5].</p> <p>Аналіз стану охорони праці в приміщенні [20, с. 20–23].</p> <p>Аналіз ефективності природного освітлення [20, с. 23–31].</p> <p>Аналіз ефективності штучного освітлення [20, с. 31–32].</p> <p>Аналіз достатності природної вентиляції [20, с. 32–35].</p> <p>Оцінювання гігієнічних вимог до організації роботи з ЕОМ. Аналіз основних вимог до організації роботи з ЕОМ [20, с. 54–55].</p> <p>Аналіз основних гігієнічних вимог до параметрів виробничого середовища приміщень з ЕОМ [20, с. 55].</p> <p>Аналіз вимог до організації робочого місця користувача ЕОМ та відпочинку [20, с. 56–58].</p>
	<p>Тема 5. Основні заходи пожежної профілактики на підприємствах в галузі управління та адміністрування</p>
5	<p>Класи виробничих та складських приміщень за вибуховою та пожежною небезпекою. Вогнестійкість будівельних конструкцій і матеріалів. Протипожежні перешкоди. Забезпечення безпечної евакуації персоналу. Пожежна безпека технологічного устаткування, електрообладнання, систем опалення, вентиляції. Державний пожежний нагляд. Пожежна профілактика при проектуванні і експлуатації промислових об'єктів, будинків, споруд, технологічного обладнання.</p> <p><i>Питання, що виносяться на СРС</i></p> <p>Пожежна сигналізація і зв'язок. Засоби гасіння пожеж. Протипожежне водопостачання. Первинні засоби пожежогасіння. Автоматичні засоби пожежогасіння на об'єктах галузі. Основні поняття та визначення пожежної безпеки. Пожежа (визначення). Небезпечні фактори, пов'язані з пожежею. Умови, необхідні для виникнення вогню. Горіння і його види [1–5]. Визначення категорії будівлі за вибухопожежною та пожежною небезпекою [20, с. 40–43]. Розрахунок витрат води на внутрішнє та зовнішнє гасіння пожежі [20, с. 43–46]. Вибір первинних засобів пожежогасіння та пожежної сигналізації [20, с. 46–51]. Розробка інструкцій з пожежної безпеки та плану евакуації з приміщення [20, с. 52–54].</p>
	<p>Тема 6. Розрахунок соціально-економічної ефективності реалізації заходів з охорони праці</p>
	<p>Розрахунок: економії від зниження професійної захворюваності; економії від</p>

Продовження таблиці 1

№	Назва теми та її зміст
6	<p>зменшення випадків травматизму; економії від зниження плинності кадрів; економії від скорочення пільг і компенсацій за роботу в несприятливих умовах.</p> <p><i>Питання, що виносяться на СРС</i></p> <p>Розрахунок показників, які характеризують стан виробничого травматизму (рівень професійного захворювання); розрахунок ефективності проведення заходів щодо покращення стану охорони праці на підприємстві; розрахунок (планування) витрат на охорону праці; розрахунок вартості недоданої продукції внаслідок настання нещасних випадків; розрахунок розміру одноразової допомоги в результаті виникнення нещасного випадку на виробництві; розрахунок виплат за листами непрацездатності внаслідок виникнення нещасного випадку на виробництві [21]. Аналіз атестації робочих місць за умовами праці [22]. Розробка та фінансування заходів щодо покращення умов праці [11, с. 17–19]. Розрахунок соціально-економічного ефекту від реалізації заходів, направлених на покращення ОП [11, с. 20–30]. Дослідження комплексного впливу на стан ОП основних соціально-економічних характеристик виробництва [11, с. 34–8]. Оцінювання ризику виникнення нещасних випадків [11, с. 39–53].</p>
	<p><i>Лабораторні роботи</i></p>
7	<p>Розслідування нещасного випадку в галузі. Розслідування та облік нещасних випадків, хронічних професійних захворювань і отруєнь на виробництві. Розслідування нещасних випадків. Спеціальне розслідування нещасних випадків. Розслідування професійних захворювань. Організація розслідування, склад комісій з розслідування, основні документи [10; 23].</p>
8	<p>Методи аналізу, прогнозування, профілактики виробничого травматизму та професійних захворювань [21; 11, с. 20–33; 11, с. 39–53; 23].</p>
9	<p>Надання першої медичної допомоги. Масаж серця, штучне дихання [5; 19, с. 6–20].</p>
10	<p>Пожежна безпека. Дослідження температури спалаху [23].</p>
	<p><i>Модульна контрольна робота</i></p>
11	<p>Аналіз дотримання стану охорони праці в приміщенні; розрахунок чисельного складу служби охорони праці підприємства; розрахунок показників, які характеризують стан виробничого травматизму (рівень професійного захворювання); розрахунок ефективності проведення заходів щодо покращення стану охорони праці на підприємстві; кількісний розрахунок ризику від настання нещасного випадку на підприємстві; розрахунок (планування) витрат на охорону праці; розрахунок вартості недоданої продукції внаслідок настання нещасного випадку; розрахунок розміру одноразової допомоги в результаті виникнення нещасного випадку на виробництві; розрахунок виплат за листами непрацездатності внаслідок виникнення нещасного випадку на виробництві; розрахунок показників ефективності витрат підприємства на заходи з ОП [21, с. 5–27].</p>

За підсумками вивчення дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління і адміністрування» (модуль «Охорона праці в галузі управління і адміністрування»), зокрема самостійно опрацювавши питання винесені на СРС студент виконує модульну контрольну роботу [21].

4 Самопідготовка за тестовими завданнями

Ознакою якісного засвоєння дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління та адміністрування» (модуль) – «Охорона праці в галузі управління та адміністрування») є здатність студента дати правильні відповіді на запропоновані питання тестових завдань (таблиця 2) на рівні 60–100%. Ключ, який дозволяє оцінити рівень засвоєння знань студентами з дисципліни, наведений в таблиці 3.

Таблиця 2 – Основні тестові завдання з дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління та адміністрування»

№	Зміст питання та відповіді
1	Взаємодія органів державної влади, об'єднань роботодавців і профспілок у визначенні і впровадженні в життя узгодженої соціально-економічної політики, політики в галузі трудових відносин, а також двосторонні відносини між роботодавцями і профспілками, спрямовані на забезпечення узгодження їхніх інтересів – це ... 1 Соціальне партнерство. 2 Соціальний діалог. 3 Соціальна асоціація.
2	Процес визначення та зближення позицій, досягнення спільних домовленостей та прийняття узгоджених рішень сторонами соціального діалогу, які представляють інтереси працівників, роботодавців, органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, з питань формування та реалізації державної соціальної та економічної політики, регулювання трудових, соціальних, економічних відносин – це ... 1 Соціальне партнерство. 2 Соціальний діалог. 3 Соціальна асоціація.
3	Хто є основними суб'єктами соціального партнерства в охороні праці? 1 Роботодавці. 2 Працівники. 3 Держава.
4	Система пошуку взаємно прийнятних шляхів вирішення загальних проблем охорони праці в організаціях, система взаємних домовленостей між усіма суб'єктами охорони праці – це ... 1 Соціальне партнерство в сфері праці. 2 Соціальне партнерство в охороні праці. 3 Соціальне партнерство працівників.
5	Як потрібно закріплювати взаємні домовленості між усіма суб'єктами охорони праці? 1 При укладанні колективних договорів, обов'язковою і невід'ємною складовою частиною яких є угоди про охорону праці. 2 При створенні спільних структур в організаціях, покликаних вирішувати проблеми охорони праці. 3 При системи управління охороною праці, яка сприяє зацікавленості роботодавця і кожного працівника в ефективній роботі з охорони праці, також й через економічні важелі.

Продовження таблиці 2

№	Зміст питання та відповіді
6	<p>У чому полягає участь роботодавця в системі управління охороною праці?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 В організації – це, в першу чергу, служба охорони праці. 2 У створенні спільних з працівниками комісій з питань охорони праці, виборів уповноважених осіб з питань охорони праці. 3 У прийнятті законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці та контроль за їх дотриманням всіма суб'єктами охорони праці на всіх рівнях.
7	<p>Яким чином сформовано членство в Комісії з безпеки і гігієни праці від кожної держави-члена ЄС?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Два представники від уряду. 2 Один представник від робітників. 3 Один представник від роботодавців. 4 Один представник від уряду.
8	<p>Яким чином представлена кожна держава-член ЄС у Консультативному комітеті з безпеки, гігієни та охорони здоров'я?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Двома урядовими офіційними особами. 2 Двома членами профспілки. 3 Двома представниками асоціації роботодавців. 4 Двома представниками робітників.
9	<p>Система взаємопов'язаних законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері реалізації державної політики щодо соціального захисту її громадян в процесі трудової діяльності – це...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Законодавство України про охорону праці. 2 Законодавство України про пенсійне забезпечення. 3 Науково-технічна підтримка законотворчої діяльності Верховної Ради України.
10	<p>Які з зазначених документів входять до складу законодавства України про охорону праці?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Закон України «Про охорону праці». 2 Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності». 3 Кодекс законів про працю України. 4 Конституція України.
11	<p>Які права, що на них базується законодавство України про охорону праці, гарантує Конституція України?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Право на належні, безпечні і здорові умови праці. 2 Заборону використання праці жінок і неповнолітніх на небезпечних для їхнього здоров'я роботах. 3 Право всіх працівників на щотижневий відпочинок та щорічну оплачувану відпустку, а також встановлення скороченого робочого дня щодо окремих професій і виробництв, скороченої тривалості роботи у нічний час. 4 Право громадян на соціальний захист, що охоплює право забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності. 5 Право громадян на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. 6 Право знати свої права та обов'язки. 7 Право на вільне волевиявлення. 8 Право на спілкування рідною мовою.

Продовження таблиці 2

№	Зміст питання та відповіді
12	<p>Який з зазначених нижче законів визначає правову основу, економічний механізм та організаційну структуру загальнообов'язкового державного соціального страхування громадян від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які призвели до втрати працездатності або загибелі людини на виробництві?</p> <p>1 Закон України «Про охорону праці». 2 «Основи законодавства України про охорону здоров'я». 3 Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності». 4 Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».</p>
13	<p>Який із зазначених нижче законів встановлює єдині санітарно-гігієнічні вимоги до організації виробничих та інших процесів, пов'язаних з діяльністю людей, а також до якості машин, устаткування, будинків та таких об'єктів, що можуть шкідливо впливати на здоров'я людей, закладають правові основи медико-соціальної експертизи втрати працездатності?</p> <p>1 Закон України «Про охорону праці». 2 «Основи законодавства України про охорону здоров'я». 3 Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності». 4 Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».</p>
14	<p>Який із зазначених нижче законів визначає правові, економічні, соціальні та організаційні основи діяльності, пов'язаної з об'єктами підвищеної небезпеки, і спрямований на захист довкілля та життя і здоров'я людей від шкідливого впливу аварій на цих об'єктах шляхом запобігання їх виникненню, обмеження (локалізації) розвитку і ліквідації наслідків?</p> <p>1 Закон України «Про пожежну безпеку». 2 Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки». 3 Закон України «Про охорону праці». 4 «Основи законодавства України про охорону здоров'я». 5 Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».</p>
15	<p>Офіційний документ компетентного органу державної влади, яким встановлюються загальнообов'язкові правила (норми) – це ...</p> <p>1 Нормативно-правовий акт. 2 Нормативний акт. 3 Правовий акт. 4 Компетентний документ.</p>
16	<p>Що з наведеного, відповідно до Закону України «Про охорону праці», належить до нормативно-правових актів з охорони праці (НПАОП)?</p> <p>1 Правила. 2 Норми. 3 Регламенти. 4 Положення. 5 Стандарти. 6 Інструкції. 7 Закони.</p>

Продовження таблиці 2

№	Зміст питання та відповіді
17	<p>Який державний орган здійснює опрацювання та прийняття нових, перегляд і скасування чинних НПАОП?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Державна служба України з питань праці. 2 Верховна Рада України. 3 Кабінет Міністрів України. 4 Фонд соціального страхування від нещасних випадків.
18	<p>З якою періодичністю переглядаються НПАОП?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Не рідше одного разу на десять років. 2 Не рідше одного разу на п'ять років. 3 Не рідше одного разу на три роки.
19	<p>Що (з наведеного) є обов'язками роботодавців?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Створення на робочих місцях здорових і безпечних умов праці. 2 Інформування працівників про небезпечні та шкідливі умови праці. 3 Організація і проведення навчання з охорони праці. 4 Щоквартальні зустрічі з трудовим колективом.
20	<p>Про що роботодавець повинен проінформувати працівника під розпис під час укладання трудового договору?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Про умови праці. 2 Про наявність на робочому місці працівника небезпечних і шкідливих виробничих чинників, можливі наслідки їх впливу на здоров'я. 3 Про права працівника на пільги і компенсації за роботу в таких умовах відповідно до законодавства і колективного договору.
21	<p>В якому розмірі повинна зберігатися платня за період простою працівника з причин, що виникли не з його вини?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Зберігається середній заробіток. 2 Зберігається місячний заробіток. 3 Зберігається погодинний заробіток.
22	<p>Працівникові повинна бути виплачена вихідна допомога при розірванні трудового договору за його бажанням (коли роботодавець не виконує положення законодавства про охорону праці) в розмірі, передбаченому колективним договором, але не менше певного заробітку. Якого саме?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Тримісячного. 2 Двомісячного. 3 Місячного.
23	<p>У разі роз'їзного характеру роботи, працівникові повинна виплачуватися грошова компенсація на придбання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Лікувально-профілактичного харчування, молока або рівноцінних йому харчових продуктів на умовах, передбачених колективним договором. 2 Засобів індивідуального захисту.
24	<p>Роботодавець може за свої кошти додатково встановлювати за колективним договором (угодою, трудовим договором) працівникові:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Пільги, не передбачені законодавством. 2 Компенсації, не передбачені законодавством. 3 Тільки додаткову пенсію, не передбачену законодавством.
25	<p>Про що роботодавець повинен протягом дії укладеного з працівником трудового договору, не пізніше як за 2 місяці, письмово інформувати працівника?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Про зміни виробничих умов. 2 Про зміни розмірів пільг і компенсацій, з урахуванням тих, що надаються йому додатково.

Продовження таблиці 2

№	Зміст питання та відповіді
	3 Про зміни технологічного устаткування на робочому місці.
26	<p>Роботодавець зобов'язаний забезпечити за свій рахунок:</p> <p>1 Придбання, комплектування, видачу та утримання засобів індивідуального захисту відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці та колективного договору.</p> <p>2 Придбання, комплектування, видачу та утримання технічних засобів захисту відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці.</p>
27	<p>Ким повинно здійснюватися відшкодування шкоди, заподіяної працівникові внаслідок ушкодження його здоров'я або у разі смерті працівника?</p> <p>1 Фондом соціального страхування від нещасних випадків.</p> <p>2 Профспілкою підприємства.</p> <p>3 Службою охорони праці підприємства.</p>
28	<p>Відшкодування шкоди, заподіяної працівникові внаслідок ушкодження його здоров'я або у разі смерті працівника, повинно здійснюватися згідно з певним законом України. Яким саме?</p> <p>1 «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».</p> <p>2 «Про охорону праці».</p> <p>3 «Про охорону здоров'я».</p>
29	<p>Роботодавець може здійснювати за рахунок власних коштів певні виплати відповідно до колективного чи трудового договору, а саме:</p> <p>1 Додаткові виплати потерпілим від нещасного випадку на виробництві та членам їх сімей.</p> <p>2 Тільки одноразові виплати на лікування чи поховання.</p>
30	<p>За працівниками, які втратили працездатність у зв'язку з нещасним випадком на виробництві або професійним захворюванням, повинні зберігатися:</p> <p>1 Місце роботи (посада).</p> <p>2 Середня заробітна плата на весь період до відновлення працездатності.</p> <p>3 Середня заробітна плата на весь період до встановлення стійкої втрати професійної працездатності.</p>
31	<p>Відповідно до закону України «Про охорону праці» (розділ 8, стаття 44) за порушення законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, створення завад на шляху виконання службових обов'язків посадовими особами органів державного нагляду за охороною праці, а також представників профспілок, їх організацій та об'єднань винні особи притягаються до:</p> <p>1 Дисциплінарної відповідальності.</p> <p>2 Адміністративної відповідальності.</p> <p>3 Матеріальної відповідальності.</p> <p>4 Кримінальної відповідальності.</p>
32	<p>Відповідальність посадових осіб, робітників і службовців за порушення правил і норм по охороні праці, котрі не призвели до тяжких наслідків, – це ...</p> <p>1 Дисциплінарна відповідальність.</p> <p>2 Адміністративна відповідальність.</p> <p>3 Матеріальна відповідальність.</p> <p>4 Кримінальна відповідальність.</p>

Продовження таблиці 2

№	Зміст питання та відповіді
33	<p>Які економічні методи управління охороною праці (з наведених) передбачає Закон України «Про охорону праці»?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Створення фонду охорони праці на підприємстві. 2 Обов'язкове соціальне страхування працівників від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. 3 Збереження середнього заробітку працівника за період простою у разі відмови працівника від дорученої роботи, якщо виникла виробнича ситуація, небезпечна для життя або здоров'я його самого чи для людей, які його оточують, чи навколишнього природного середовища. 4 Виплата вихідної допомоги при розриві трудового договору за власним бажанням, якщо роботодавець не виконує вимог законодавства або умов колективного договору з питань охорони праці.
34	<p>Які економічні методи управління охороною праці (з наведених) передбачає Закон України «Про охорону праці»?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Безплатне забезпечення лікувально-профілактичним харчуванням та інші пільги й компенсації працівникам, що зайняті на роботах з важкими та складними умовами праці. 2 Безплатна видача працівникам спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту, змивальних та знешкоджувальних засобів на роботах зі шкідливими та небезпечними умовами праці, а також роботах, пов'язаних із забрудненням або здійснюваних у несприятливих температурних умовах. 3 Відшкодування збитків у зв'язку з каліцтвом чи іншим ушкодженням здоров'я (або його сім'ї у разі смерті потерпілого), пов'язаним з виконанням трудових обов'язків, а також моральної шкоди. 4 Відшкодування працівнику витрат у разі самостійної купівлі ним спеціального одягу, знешкоджувальних засобів.
35	<p>Які пільги повинні мати за трудовим договором працівники, зайняті на роботах з важкими та шкідливими умовами праці?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Безоплатно забезпечуються лікувально-профілактичним харчуванням. молоком або рівноцінними харчовими продуктами, газованою солоною водою. 2 Мають право на оплачувані перерви санітарно-оздоровчого призначення, скорочення тривалості робочого часу, додаткову оплачувану відпустку, пільгову пенсію, оплату праці в підвищеному розмірі. 3 Пільги й компенсації, що надаються у порядку, визначеному законодавством. 4 Пільгове щорічне санітарно-курортне оздоровлення – у разі погіршення стану здоров'я.
36	<p>Які важелі належать до економічної мотивації роботи з охорони праці згідно з чинними нормативними актами?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Штрафні санкції (накладаються на підприємство за невиконання колективного договору та інші порушення). 2 Диференційовані страхові тарифи залежно від класу професійного ризику виробництва. 3 Зменшення витрат на наслідки нещасних випадків за рахунок усунення їх причин.

Продовження таблиці 2

№	Зміст питання та відповіді
37	<p>Яку назву має банк даних, який складається і ведеться з метою забезпечення єдиного обліку та формування відповідного інформаційного фонду нормативно-правових актів з питань охорони праці?</p> <p>1 Реєстр НПАОП. 2 Бібліотека НПАОП. 3 Показчик НПАОП. 4 Каталог нормативних документів.</p>
38	<p>Що зобов'язаний виконати роботодавець у разі неможливості повного усунення небезпечних і шкідливих для здоров'я умов праці?</p> <p>1 Припинити діяльність. 2 Повідомити про це відповідний орган державного нагляду за охороною праці з клопотанням про встановлення необхідного строку для виконання заходів приведення умов праці на конкретному виробництві чи робочому місці до нормативних вимог. 3 Встановити розмір компенсації працівникам за роботу у небезпечних і шкідливих умовах.</p>
39	<p>Які заходи (із зазначених) повинен виконати роботодавець з метою функціонування системи управління охороною праці?</p> <p>1 Створює відповідні служби, які забезпечують вирішення конкретних питань охорони праці. 2 Розробляє і реалізує комплексні заходи для досягнення встановлених нормативів та підвищення існуючого рівня охорони праці. 3 Забезпечує виконання необхідних профілактичних заходів відповідно до обставин, що змінюються. 4 Впроваджує прогресивні технології, досягнення науки і техніки, засоби механізації та автоматизації, позитивний досвід з охорони праці тощо. 5 Забезпечує належне утримання будівель і споруд, виробничого обладнання та устаткування, моніторинг за їх технічним станом. 6 Забезпечує усунення причин, що призводять до нещасних випадків, професійних захворювань. 7 Закупує та встановлює найсучасніше устаткування та обладнання, що відповідає чинним нормам.</p>
40	<p>Які заходи (із зазначених) повинен виконати роботодавець з метою функціонування системи управління охороною праці?</p> <p>1 Організовує проведення аудиту охорони праці, лабораторних досліджень умов праці, оцінювання технічного стану виробничого обладнання та устаткування, атестацій робочих місць та за їх підсумками вживає заходів до усунення небезпечних і шкідливих для здоров'я виробничих факторів. 2 Розробляє і затверджує нормативні акти з охорони праці підприємства, забезпечує безоплатно працівників нормативно-правовими актами та нормативними документами підприємства з охорони праці. 3 Забезпечує працівників харчуванням, організовує доставку на роботу, створює необхідні умови для функціонування соціально-культурної сфери.</p>
41	<p>При якій кількості працівників роботодавець повинен створювати службу охорони праці?</p> <p>1 50 і більше осіб. 2 25 і більше осіб. 3 10 і більше осіб. 4 Служба створюється незалежно від кількості працюючих.</p>

Продовження таблиці 2

№	Зміст питання та відповіді
42	<p>Кому підпорядковується служба охорони праці?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Безпосередньо роботодавцю. 2 Заступнику керівника з виробничих питань (головний інженер, технічний директор). 3 Керівнику основної виробничо-технічної служби. 4 Не підпорядковується нікому.
43	<p>Спеціалісти служби охорони праці мають право у разі виявлення порушень охорони праці видавати керівникам структурних підрозділів обов'язкові для виконання приписи щодо усунення наявних недоліків. Хто може скасувати припис спеціаліста з охорони праці?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Тільки роботодавець. 2 Представник профспілкового комітету чи уповноважений трудового колективу. 3 Вищий керівник структурного підрозділу. 4 Інспектор умов праці, що закріплений за підприємством.
44	<p>Який документ встановлює вимоги щодо управління охороною праці, порядок введення в дію системи управління, основні функції і завдання управління?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Типове положення про систему управління охороною праці на галузевому, регіональному та виробничому рівнях. 2 Типове положення про службу охорони праці. 3 Типове положення про порядок навчання та перевірки знань з питань охорони праці.
45	<p>Сукупність суб'єкта та об'єкта управління, які на підставі комплексу нормативної документації проводять цілеспрямовану, планомірну діяльність з метою забезпечення здорових, безпечних і високопродуктивних умов праці – це...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Система управління охороною праці. 2 Служба охорони праці. 3 Інформаційне поле охорони праці. 4 Охорона праці.
46	<p>Яким чином функціонує типова СУОП підприємства?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Роботодавець (керівник, головний інженер) аналізує інформацію про стан охорони праці в структурних підрозділах підприємства та приймає рішення, спрямовані на підвищення рівня безпеки праці. 2 Служба охорони праці підприємства (виконавчий орган СУОП) здійснює організаційно-методичну роботу з управління охороною праці, підготовку управлінських рішень і контроль за їх своєчасною реалізацією. 3 Зовнішнім збурювальним чинником для СУОП на рівні підприємства є зміни технологічного процесу, обладнання, умов праці, нещасні випадки, травми, захворювання тощо. 4 Внутрішнім збурювальним чинником для СУОП на рівні підприємства є невдоволення представників трудового колективу, уповноважених з питань охорони праці, представників профспілки.
47	<p>Що належить до основних функцій управління охороною праці?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Прогнозування і планування робіт. 2 Організація та координація робіт. 3 Облік показників, аналіз та оцінювання стану умов і безпеки праці. 4 Контроль за станом охорони праці та функціонуванням СУОП. 5 Стимулювання роботи з удосконалення охорони праці. 6 Фінансування закупівель засобів захисту, виробництва, матеріалів.

Продовження таблиці 2

№	Зміст питання та відповіді
48	<p>Які види стимулювання діяльності з охорони праці передбачає СУОП?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Моральні заохочення. 2 Матеріальні заохочення. 3 Покарання. 4 Ув'язнення. 5 Дисциплінарні заохочення.
49	<p>Первинний інструктаж з питань охорони праці потрібно проводити до початку роботи безпосередньо на робочому місці з певними працівниками, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Новоприйнятим (постійно чи тимчасово) на підприємство або з фізичною особою, яка використовує найману працю. 2 Тим, який переводиться з одного структурного підрозділу підприємства до іншого. 3 Тим, який виконуватиме нову для нього роботу. 4 Відрядженим працівником іншого підприємства, який бере безпосередню участь у виробничому процесі на підприємстві.
50	<p>Які категорії втрат підприємства потрібно враховувати для аналізу та оцінювання ризику, виходячи з досвіду фірми Shell Chemie Nederland?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Люди. 2 Майно підприємства. 3 Навколишнє середовище. 4 Імідж фірми. 5 Виробнича діяльність.
51	<p>Ефективність функціонування системи управління охороною праці залежить від таких факторів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Економічний підхід. 2 Управління на підставі оцінки ризику. 3 Цілеспрямованість планування. 4 Корегувальні й запобіжні дії. 5 Конкретне запобігання. 6 Заохочення і співпраця усіх працівників. 7 Подальше вдосконалення системи. 8 Гармонізація нормативних актів з питань СУОП з міжнародними стандартами.
52	<p>Які підходи до управління охороною праці застосовуються у західних країнах?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Підхід ISRS (International Safety Rating System), який базується на концепції Loss Control Management, тобто на оцінюванні безпеки на підприємстві управління втратами; призначений для оцінювання ефективності управління охороною праці та її сертифікації. 2 Підхід OHSAS (Occupational Health and Safety Assessment System) – система управління безпекою і гігієною праці, котра діє з 1999 р. і застосовується для аудиту та видачі сертифікатів на системи управління охороною праці. 3 Управління ризиком на підприємстві. 4 Інтеграція системи управління охороною праці з системою управління якістю (ISO 9001:2000), охороною навколишнього середовища (ISO 14001:1996) і безпекою (OHSAS 18001:1999).
53	<p>Реалізація завдань охорони праці на підприємстві й у кожному структурному підрозділі повинна здійснюватись їх керівниками шляхом послідовного виконання основних функцій управління. Яких саме?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Прогнозування і планування. 2 Організації.

Продовження таблиці 2

№	Зміст питання та відповіді
	<p>3 Мотивації. 4 Контролю, обліку, аналізу. 5 Реагування.</p>
54	<p>Яку частку від фонду оплати праці підприємства, незалежно від форми власності його, повинні становити витрати на охорону праці? – своя відповідь.</p>
55	<p>На підприємствах, що утримуються за рахунок бюджету, витрати на охорону праці передбачаються у державному або місцевих бюджетах. Вони повинні становити не менше певного відсотка фонду оплати праці, а саме: своя відповідь.</p>
56	<p>На які класи поділяються умови праці, виходячи з принципів «Гігієнічної класифікації умов праці за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу»?</p> <p>1 1-й клас – оптимальні умови праці – такі умови, за яких зберігається не лише здоров'я працівників, а й створюються передумови для підтримування високого рівня працездатності.</p> <p>2 2-й клас – допустимі умови праці – характеризуються такими рівнями чинників виробничого середовища і трудового процесу, які не перевищують допустимих гігієнічних нормативів для робочих місць, а можливі зміни функціонального стану організму відновлюються за час регламентованого відпочинку або до початку наступної зміни та не чинять несприятливого впливу на стан здоров'я працівників та їхніх нащадків у найближчому та віддаленому періодах.</p> <p>3 3-й клас – шкідливі умови праці – характеризуються наявністю шкідливих виробничих чинників, що перевищують гігієнічні нормативи і здатні несприятливо впливати на організм працівників та (або) його нащадків (за ступенем перевищення гігієнічних нормативів та вираженості змін в організмі працівників поділяють на чотири ступені).</p> <p>4 4-й клас – небезпечні (екстремальні) умови праці – характеризуються такими рівнями чинників виробничого середовища, вплив яких протягом робочої зміни (або ж її частини) створює високий ризик виникнення важких форм гострих професійних уражень, отруєнь, каліцтв, загрозу для життя.</p>
57	<p>Які види й характерні риси контролю, аудиту, моніторингу в системі управління охороною праці в галузі (з наведених)?</p> <p>1 Адміністративно-громадський контроль з охорони праці здійснюється керівником та головними спеціалістами господарського органу спільно з представниками трудового колективу (профспілок) підприємства відповідно до чинних вимог.</p> <p>2 Профспілки самостійно здійснюють контроль за дотриманням власниками законодавчих та інших нормативних актів з охорони праці, створенням безпечних і нешкідливих умов праці, забезпеченням робітників засобами колективного та індивідуального захисту.</p> <p>3 Результати контролю, аудиту, моніторингу є підставою для складання плану заходів щодо поліпшення умов праці й охорони праці, а також для відповідальності (заохочення), залежно від рівня охорони праці керівних та інженерно-технічних робітників підвідомчих організацій і підприємств.</p>
58	<p>Хто створює службу охороною праці на регіональному рівні?</p> <p>1 Голова державної адміністрації. 2 Голова місцевої ради народних депутатів. 3 Регіональний (міський, сільський) голова.</p>

Продовження таблиці 2

№	Зміст питання та відповіді
59	<p>Якому значенню відповідає таке означення «порушення нормальної життєдіяльності організму, зумовлене функціональними та/або морфологічними змінами»?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Захворювання. 2 Виробнича травма. 3 Небезпечний виробничий фактор. 4 Нещасний випадок на виробництві.
60	<p>Обмежена в часі подія або раптовий вплив на працівника небезпечного виробничого фактору, що сталися у процесі виконання ним трудових обов'язків, внаслідок яких заподіяно шкоду здоров'ю або настала смерть –</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Нещасний випадок на виробництві. 2 Виробнича травма. 3 Виробничо зумовлене захворювання.
61	<p>Пов'язаними з виробництвом визнаються нещасні випадки, що сталися з працівниками під час виконання трудових обов'язків, у тому числі у відрядженнях, а також ті, що сталися у період ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перебування на робочому місці, на території підприємства або в іншому місці роботи протягом робочого часу. 2. Приведення в порядок знарядь виробництва, засобів захисту, одягу перед початком роботи і після її закінчення, виконання заходів особистої гігієни. 3. Проїзду на роботу чи з роботи на транспортному засобі підприємства. 4. Використання власного транспортного засобу в інтересах підприємства з дозволу або за дорученням роботодавця. 5. Проведення дій в інтересах підприємства. 6. Під час проведення екскурсії, в якій він брав участь.
62	<p>Не визнаються пов'язаними з виробництвом нещасні випадки, що сталися з працівниками під час...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перебування за місцем постійного проживання на території польових і вахтових селищ. 2. Під час використання ними в особистих цілях транспортних засобів, машин, механізмів, устаткування, інструментів, що належать або використовуються підприємством (крім випадків, що сталися внаслідок їх несправності, що підтверджено відповідними висновками). 3. Погіршення стану здоров'я внаслідок отруєння алкоголем, наркотичними засобами, токсичними чи отруйними речовинами, а також їх дії, що підтверджено медичним висновком, якщо це не пов'язано із застосуванням таких речовин у виробничому процесі чи порушенням вимог щодо їх зберігання і транспортування, або якщо потерпілий, який перебував у стані сп'яніння, до настання нещасного випадку був відсторонений від роботи. 4. Алкогольне, токсичне чи наркотичне сп'яніння, не зумовлене виробничим процесом, що стало основною причиною нещасного випадку за відсутності технічних та організаційних причин його настання, що підтверджено відповідним медичним висновком. 5. Скоєння злочину, що встановлено обвинувальним вироком суду.

Продовження таблиці 2

№	Зміст питання та відповіді
63	<p>Роботодавець, одержавши повідомлення про нещасний випадок на виробництві, повинен організувати його розслідування, для чого утворити комісію з розслідування. Хто має входити до складу цієї комісії?</p> <p>1 Керівник служби охорони праці або посадова особа, на яку роботодавцем покладено виконання функцій спеціаліста з питань охорони праці – він голова цієї комісії.</p> <p>2 Керівник структурного підрозділу.</p> <p>3 Представник профспівкової організації, членом якої є потерпілий, або уповноважений трудового колективу з питань охорони праці, якщо потерпілий не є членом профспівки.</p> <p>4 Свідки, технічні експерти.</p> <p>5 Керівник робіт, який безпосередньо відповідає за охорону праці на місці, де стався нещасний випадок.</p>
64	<p>Методи аналізу виробничого травматизму та їх основні характеристики (з наведеного):</p> <p>1 Метод анкетування чи письмового опитування дозволяє, по-перше, зібрати інформацію від безпосередніх виконавців про організаційні, технічні, санітарно-гігієнічні і психофізіологічні фактори травматизму і, по-друге, дістати конкретної пропозиції про поліпшення умов праці від самих опитуваних робітників та інженерно-технічних працівників.</p> <p>2 Метод органолептичний (безпосередній огляд і опробування) – дозволяє виявити наявність і функціональну відповідність захисних пристроїв.</p> <p>3 Метод експертних оцінок (опитування спеціалістів) – використовується, якщо лише статистичних даних недостатньо чи їх неможливо дістати.</p> <p>4 Статистичний метод – єдиний засіб кількісного оцінювання рівня виробничого травматизму, міра ефективності впровадження різних заходів, показник діяльності інженерних служб, а також органів нагляду в галузі охорони праці.</p>
65	<p>Як зобов'язаний діяти безпосередній керівник робіт (уповноважена особа підприємства) у разі настання нещасного випадку?</p> <p>1 Терміново організувати надання першої невідкладної допомоги потерпілому; забезпечити, у разі потреби, доставку потерпілого до лікувально-профілактичного закладу.</p> <p>2 Повідомити роботодавця про те, що сталося.</p> <p>3 Зберегти до прибуття комісії з розслідування (спеціального розслідування) нещасного випадку обстановку на робочому місці та машини, механізми, обладнання, устаткування (далі – устаткування) у такому стані, в якому вони були на момент настання нещасного випадку (якщо це не загрожує життю чи здоров'ю інших працівників і не призведе до більш важких наслідків та порушення виробничих процесів).</p> <p>4 Вжити заходів до недопущення подібних випадків.</p> <p>5 Вжити заходів до працівників, дії яких призвели до нещасного випадку.</p> <p>6 Повідомити про те, що сталося, керівника первинної організації профспівки, членом якої є потерпілий, або уповноважену найманими працівниками особу з питань охорони праці, якщо потерпілий не є членом профспівки.</p>
66	<p>Які економічні причини виникнення виробничого травматизму і професійної захворюваності?</p> <p>1 Нерегулярна виплата зарплати.</p> <p>2 Низький заробіток.</p> <p>3 Неритмічність роботи.</p> <p>4 Прагнення до виконання понаднормованої роботи.</p> <p>5 Робота за сумісництвом чи на двох різних підприємствах.</p>

Продовження таблиці 2

№	Зміст питання та відповіді
67	<p>Які основні вимоги безпеки висуваються до технологічних процесів?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Усунення безпосереднього контакту працівників з вихідними матеріалами, заготовками, напівфабрикатами, готовою продукцією та відходами виробництва, що є вірогідними чинниками небезпек. 2 Заміна технологічних процесів та операцій, що пов'язані з виникненням небезпечних та шкідливих виробничих факторів, процесами і операціями, за яких зазначені фактори відсутні або характеризуються меншою інтенсивністю. 3 Комплексна механізація та автоматизація виробництва, застосування дистанційного керування технологічними процесами і операціями за наявності небезпечних та шкідливих виробничих факторів. 4 Герметизація обладнання.
68	<p>Від яких факторів залежать умови праці у виробничому приміщенні?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Розташування технологічного обладнання. 2 Організація робочого місця. 3 Сировина та заготовки. 4 Готова продукція. 5 Відходи виробництва. 6 Географічне місце розташування підприємства.
69	<p>На які категорії за витратами енергії поділяють усі роботи?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Легкі фізичні роботи. 2 Фізичні роботи середньої важкості. 3 Важкі фізичні роботи. 4 Надважкі фізичні роботи.
70	<p>На які групи поділяють небезпечні і шкідливі виробничі чинники згідно з ГОСТ 12.0.003–74 «Небезпечні і шкідливі виробничі чинники»?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Фізичні (рухомі машини і механізми, вироби, падаючі предмети, підвищене або понижене значення температури, вологості, швидкості, іонізації повітря, барометричного тиску, підвищений рівень шуму, вібрації, випромінювання різної природи, електричний струм, робота на висоті тощо). 2 Хімічні (хімічні речовини). 3 Біологічні (бактерії, віруси, гриби). 4 Психофізіологічні (фізичні перевантаження – статичні, динамічні та нервово-психічні перевантаження – розумове перевантаження, перенапруження аналізаторів, монотонність праці, емоційні перевантаження).
71	<p>На які види поділяють системи вентиляції за способом подачі в приміщення свіжого повітря і видалення забрудненого?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Природна – повітря переміщується під впливом природних чинників – теплового напору або дії вітру. 2 Механічна – повітря переміщується механічними пристроями – вентиляторами, ежекторами та ін. 3 Змішана – це поєднання природної вентиляції і механічної. 4 Механічно-фільтрувальна – механічна вентиляція з застосуванням фільтрів для вхідного повітря.
72	<p>Які прилади використовуються для визначення параметрів мікроклімату?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Ртутні чи спиртові термометри. 2 Термографи для безперервної реєстрації температури. 3 Психрометри Августа, аспераційні психрометри. 4 Гігрометри та гігрографи. 5 Крильчасті та чашкові анемометри.

Продовження таблиці 2

№	Зміст питання та відповіді
	6 Термоанемометри та кататермометри. 7 Газоаналізатори.
73	Засоби індивідуального захисту (ЗІЗ) поділяються на: 1 Засоби захисту органів дихання. 2 Спецодяг, спецвзуття. 3 Засоби захисту рук, голови, обличчя, очей, органів слуху. 4 Засоби захисту від падіння з висоти. 5 Засоби захисту від враження електричним током.
74	Як розрізняють струм за характером дії на організм? 1 Відчутний струм. 2 Невідпускаючий струм. 3 Фібриляційний струм. 4 Допустимий струм.
75	Який опір тіла людини вважають стабільним, лінійним, активним та беруть до уваги при оцінюванні умов небезпеки ураження людини електричним струмом? 1 1000 Ом. 2 800 Ом. 3 1200 Ом. 4 1500 Ом.
76	На які типи поділяють приміщення за небезпекою електротравм? 1 Без підвищеної небезпеки. 2 З підвищеною небезпекою. 3 Особливо небезпечні.
77	Що є основними технічними заходами попередження електротравм при замиканнях на корпус? 1 Захисне заземлення. 2 Занулення. 3 Захисне відключення. 4 Попереджувальна сигналізація.
78	Яка напруга живлення ручних переносних світильників, місцевого освітлення виробничого устаткування та електрифікованого ручного інструменту допускається в особливо небезпечних приміщеннях? Ваша відповідь.
79	Застосовують захисне заземлення у електричних мережах з певною напругою з ізолюваною нейтраллю. Яка це напруга? Ваша відповідь.
80	Опір захисного заземлення в електроустановках напругою до 1000 В і потужністю понад 100 кВА не повинен перевищувати... Ваша відповідь.
81	Хто повинен здійснювати громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці на підприємстві? 1 Трудові колективи через обраних ними уповноважених. 2 Професійні спілки в особі своїх виборних органів і представників. 3 Представник власника.
82	До основних засобів гасіння пожежі (з допомогою яких здійснюється той чи інший спосіб припинення горіння) належать: 1 Вода (у вигляді струменя або в розпиленому стані). 2 Інертні гази (вуглекислий газ, азот). 3 Піни хімічні та повітряно-механічні. 4 Порошкові суміші. 5 Покривала з брезенту та азбесту. 6 Пісок та інші негорючі сипучі матеріали.

Продовження таблиці 2

№	Зміст питання та відповіді
83	Яким повинен бути мінімальний об'єм виробничого приміщення з розрахунку на одного працівника відповідно до санітарних норм? Ваша відповідь.
84	Якою має бути мінімальна ширина основних проходів усередині цехів та ділянок ділянок? Ваша відповідь.
85	За яких умов необхідно застосовувати механізований спосіб вантажно-розвантажувальних робіт? 1 Маса вантажу більше 20 кг. 2 Маса вантажу більше 50 кг. 3 Висота підйому вантажу більше 3 м. 4 Висота підйому вантажу більше 1,5 м.
86	Яка дозволена максимальна норма перенесення вантажу чоловікам старше 18 років на відстань, що не перевищує 25 м, і на висоту не вище 3 м? Ваша відповідь.
87	Яка дозволена максимальна норма перенесення вантажу жінкам старше 18 років на відстань, що не перевищує 25 м, і на висоту не вище 3 м? Ваша відповідь.
88	Які ознаки негативної дії вібрації на організм людини (з наведених)? 1 Під час дії вібрації на організм людини спостерігаються зміни в діяльності серцевої та нервової систем, спазми судин, зміни у суглобах, що призводить до обмеження їх рухомості. 2 У разі нетривалої вібрації працівник передчасно втомлюється, при цьому знижується продуктивність його праці. 3 Тривала дія вібрації може спричинити професійне захворювання – вібраційну хворобу. Під час розвитку цієї хвороби з'являється оніміння, відчуття повзання мурашок, біль у суглобах.
89	Якими параметрами характеризується шум? 1 Швидкістю звуку c , м/с; 2 Частотою f , Гц. 3 Звуковим тиском p , Па. 4 Інтенсивністю I , Вт/кв. м. 5 Здатністю збереження швидкості після подолання перешкоди.
90	На які виплати має право у разі травмування, профзахворювання або смерті працівник і члени його сім'ї? 1 Щомісячна страхова виплата. 2 Одноразова допомога. 3 Пенсія по інвалідності потерпілому. 4 Пенсія у зв'язку з втратою годувальника. 5 Виплати дитині, яка народилася інвалідом внаслідок травмування на виробництві або професійного захворювання її матері під час вагітності. 6 Компенсація витрат на медичну та соціальну допомогу. 7 Пенсія за віком. 8 Медична страхувальна виплата.

В таблиці 3 наведений ключ, що дасть можливість визначити, чи якісно магістр вивчив дисципліну «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління і адміністрування» (модуль «Охорона праці в галузі управління і адміністрування»).

Таблиця 3 – Ключ до тестів із самопідготовки з дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління і адміністрування» (модуль «Охорона праці в галузі управління і адміністрування»)

№	Відповідь	№	Відповідь	№	Відповідь	№	Відповідь	№	Відповідь
1	1	21	1	41	1	61	1, 2, 3, 4, 5	81	1, 2
2	2	22	1	42	1	62	1, 2, 3, 4, 5	82	1, 2, 3, 4, 5
3	1, 2, 3	23	2	43	1	63	1, 2, 3, 4	83	15 м ³
4	2	24	1, 2	44	1	64	1, 3, 4	84	1,5 м
5	1, 2, 3	25	1, 2	45	1	65	1, 2, 3, 4	85	1,3
6	1	26	1	46	1, 2, 3	66	1, 2, 3, 4, 5	86	50 кг
7	1, 2, 3	27	1	47	1, 2, 3, 4, 5	67	1, 2, 3, 4	87	15 кг
8	1, 2, 3	28	1	48	1, 2, 3	68	1, 2, 3, 4	88	1, 2, 3
9	1	29	1	49	1, 2, 3, 4	69	1, 2, 3	89	1, 2, 3, 4
10	1, 2, 3	30	1, 2, 3	50	1, 2, 3, 4	70	1, 2, 3, 4	90	1, 2, 3, 4, 5, 6
11	1, 2, 3, 4, 5, 6	31	1, 2, 3, 4	51	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	71	1, 2, 3		
12	3	32	1, 2, 3, 4	52	1, 2, 3, 4	72	1, 2, 3, 4, 5, 6		
13	2	33	1, 2, 3	53	1, 2, 3, 4	73	1, 2, 3, 4		
14	2	34	1, 2, 3	54	0,5%	74	1, 2, 3		
15	1	35	1, 2, 3	55	0,2%	75	1		
16	1, 2, 3, 4, 5, 6	36	1, 2	56	1, 2, 3, 4	76	1, 2, 3		
17	1	37	1	57	1, 2, 3	77	1, 2, 3		
18	1	38	2	58	1	78	До 12 В		
19	1, 2, 3	39	1, 2, 3, 4, 5, 6	59	1	79	до 1000 В		
20	1, 2, 3	40	1, 2	60	1	80	4 Ом		

5. Контрольні питання з дисципліни

Підсумковим етапом елементом самопідготовки студентів із дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі управління і адміністрування» (модуль «Охорона праці в галузі управління і адміністрування») є перевірка засвоєних знань, не тільки за наведеними вище тестами, але й за контрольними питаннями з дисципліни. Під час формулювання відповідей на поставлені контрольні питання студент має відпрацювати чіткість визначення основних понять, навчитись розуміти сутність змісту теми, підбирати приклади, а також обмірковувати аргументованість своїх відповідей. Ознакою успішного оволодіння студентом матеріалу є знання змісту питання.

Перелік контрольних питань наведено нижче.

1. Стан безпеки праці в світі та в Україні.
2. Соціальний діалог в Європейському Союзі й Україні.
3. Міжнародні стандарти SA 8000 «Соціальна відповідальність» і ISO 26000 «Настанова по соціальній відповідальності».
4. Основні принципи та впровадження соціальної відповідальності.
5. Європейський Союз і законодавство з охорони праці.

6. Міжнародні організації в сфері охорони праці: МОП, МАГАТЕ, ВООЗ, СНД.
7. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці.
8. Соціальний діалог в Україні.
9. Безпека праці в Україні.
10. Основні законодавчі та нормативно-правові акти про охорону праці.
11. Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці (СУОП).
12. Настанова з систем управління охороною праці. МОП–СУОП 2001.
13. Система менеджменту охорони праці та промислової безпеки.
14. Розробка системи управління охороною праці (СУОП).
15. Системи менеджменту гігієни і безпеки праці. OHSAS 18001: 2007.
16. Політика в галузі охорони праці.
17. Ефективність функціональної структури СУОП.
18. Плани локалізації і ліквідації аварійних ситуацій й аварій.
19. Функціональні обов'язки з охорони праці керівників, посадових осіб і фахівців підприємства.
20. Оцінювання стану безпеки праці в організації.
21. Стимулювання за досягнуті результати.
22. Порядок заохочення працівників за дотримання вимог ОП.
23. Служби охорони праці місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.
24. Класифікація нещасних випадків і взяття їх на облік.
25. Розслідування та облік нещасних випадків.
26. Огляд місця, де стався нещасний випадок.
27. Опитування потерпілого, свідків та посадових осіб.
28. Визначення причин нещасного випадку.
29. Методи дослідження виробничого травматизму.
30. Профілактика нещасних випадків.
31. Засоби захисту, що застосовуються для попередження нещасних випадків на виробництві.
32. Аналіз умов праці у галузі за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості праці.
33. Загальні вимоги безпеки в галузі до виробничого обладнання.
34. Медичний огляд працівників певних категорій.
35. Безпека праці під час експлуатації ЕОМ.
36. Нормування шкідливих речовин в повітрі робочої зони.
37. Організація безпечної роботи електроустановок.
38. Особливості заходів електробезпеки на підприємствах.
39. Вимоги безпеки до виробничих і допоміжних приміщень.
40. Вимоги безпеки праці під час експлуатації систем опалення, вентиляції і кондиціонування повітря.
41. Загальні заходи та засоби нормалізації мікроклімату та тепलोзахисту.

42. Важкість праці (динамічні, статичні навантаження). Напруженість праці (увага, напруженість аналізаторних функцій, емоційна та інтелектуальна напруженість, монотонність праці).
43. Категорії приміщень і будівель за вибухопожежною і пожежною небезпекою.
44. Класифікація вибухо- і пожежонебезпечних зон.
45. Класифікація будівель і споруд за ступенем вогнестійкості.
46. Протипожежні перешкоди.
47. Основні причини виникнення горючого середовища і загорання в електричному устаткуванні.
48. Утримання евакуаційних шляхів і виходів.
49. Експертиза проектної документації щодо пожежної безпеки.
50. Державний пожежний нагляд.
51. Первинні засоби гасіння пожеж.
52. Пожежна техніка.
53. Оснащення об'єктів первинними засобами пожежогасіння.
54. Протипожежне водопостачання.
55. Забезпечення безпечної евакуації персоналу.
56. Органи державного нагляду за охороною праці. Основні принципи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.
57. Завдання страхування від нещасного випадку. Принципи та види страхування.
58. Суб'єкти та об'єкти страхування. Види страхування. Страховий ризик і страховий випадок.
59. Фонд соціального страхування від нещасних випадків. Правління Фонду. Виконавча дирекція Фонду.
60. Страхові експерти з охорони праці, їх функції і повноваження.
61. Фінансування страхових виплат, соціальних послуг та профілактичних заходів. Джерела фінансування Фонду.
62. Страхові тарифи. Страхові виплати. Обов'язки та права суб'єктів страхування від нещасних випадків.
63. Обов'язки Фонду. Права та обов'язки застрахованої особи. Права та обов'язки роботодавця як страхувальника.
64. Соціальне значення охорони праці.
65. Економічне значення охорони праці.
66. Розрахунок розміру витрат на покращення умов і охорону праці.
67. Класифікація витрат, які спрямовуються на охорону праці.
68. Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці: соціально-економічний аспект.
69. Економічне обґрунтування заходів щодо поліпшення ОП.
70. Розрахунок соціально-економічної ефективності заходів з ОП.
71. Розрахунок економічних втрат внаслідок настання нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві.

72. Розрахунок ризику настання нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві.
73. Форми статистичної звітності з питань охорони праці та їх аналіз.
74. Оцінювання ризику виникнення нещасного випадку.
75. Оцінювання впливу шкідливих (небезпечних) виробничих факторів на результативні показники діяльності підприємства.
76. Соціально-економічна мотивація працівників за дотримання високих стандартів в сфері охорони праці.
77. Економічна мотивація підприємств за дотримання високих стандартів в сфері охорони праці.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Протоєрейський О. С. Охорона праці в галузі : навчальний посібник / О. С. Протоєрейський, О. І. Запорожець. – К. : Книжкове вид-во НАУ, 2013. – 268 с.
2. Ткачук К. Н. Основи охорони праці : підручник / Ткачук К. Н., Халімовський М. О., Зацарний В. В. – К. : Основа, 2014. – 444 с.
3. Основи охорони праці : підручник / за ред. В. В. Березуцького. – Х. : Факт, 2005. – 480 с.
4. Желібо Є. П. Охорона праці в органах державної податкової служби : навч. посібник для ВНЗ / Желібо Є. П., Баранова Н. І., Коваленко В. В. – Ірпінь, 2012. – 328 с.
5. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Охорона праці в галузі». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zaykov.vk.vntu.edu.ua/file/opvpg/e12116f7f58e2707a5cf538688307604.pdf>.
6. Закон України «Про охорону праці». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
7. Третьяков О. В. Охорона праці : навчальний посібник з тестовим комплексом на CD / Третьяков О. В., Зацарний В. В., Безсонний В. Л. / за ред. К. Н. Ткачука. – К. : Знання, 2010. – 167 с. + компакт-диск.
8. Жидецький В. Ц. Основи охорони праці : підруч. / Жидецький В. Ц., Джигирей В. С., Мельников О. В. – Львів : Афіша, 2000. – 350 с.
9. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1105-14/ed20120323>.
10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про деякі питання розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» від 30.11.2011. – № 1232. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1232-2011-%D0%BF>.
11. Кобилянський О. В. Охорона праці. Підсумкова державна атестація спеціалістів, магістрів / О. В. Кобилянський, І. В. Заюков. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 85 с.

12. ДНАОП 0.00–1.31–99 «Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0293-10>.
13. Міждержавний стандарт. Система стандартів безпеки праці. «Небезпечні і шкідливі виробничі фактори. Класифікація» ГОСТ 12.0.003–74. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dnaor.com>.
14. ДБН В.2.5–28–2006 «Природне і штучне освітлення».
15. ДСанПіН 3.3.6.096–2002 «Державні санітарні норми і правила при роботі з джерелами електромагнітних полів».
16. ДСН 3.3.6.042–99 «Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень».
17. ДСН 3.3.6.037–99 «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку».
18. ДСН 3.3.6.039–99 «Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації».
19. Методичні вказівки до виконання лабораторної роботи «Надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасного випадку на виробництві» з дисц. «Охорона праці в галузі» для студентів спец. 7(8).03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» / Укладачі Заюков І. В., Кобилянський О. В., Королевська С. В. – Вінниця : ВНТУ, 2016. – 23 с.
20. Кобилянський О. В. Охорона праці. Підсумкова державна атестація бакалаврів / О. В. Кобилянський, І. В. Заюков. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 74 с.
21. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Охорона праці в галузі» для студентів спеціальності 7(8).03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» / Уклад. Заюков І. В., Кобилянський О. В., Королевська С. В. – Вінниця : ВНТУ, 2016. – 29 с.
22. Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Гігієнічної класифікації праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.legal.com.ua/document/kodeks/0СН560528282-01.html>.
23. Офіційний сайт Заюкова І. В. Лабораторні роботи. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zaykov.vk.vntu.edu.ua/navch>.

Навчальне видання

Методичні вказівки
до самостійної та індивідуальної роботи студентів
з дисципліни «Цивільний захист та охорона праці
в галузі управління та адміністрування»
Галузь знань 07 – «Управління та адміністрування»
Спеціальність 073 – «Менеджмент»
Модуль «Охорона праці в галузі управління та адміністрування»

Укладач Іван Вікторович Заюков

Рукопис оформлено І. Заюковим

Редактор В. Дружиніна

Оригінал-макет підготовлено О. Ткачуком

Підписано до друку 13.02.2018 р.
Формат 29,7×42¼. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 1,85.
Наклад 40 (1-й запуск 1–20) пр. Зам. № 2018-045.

Видавець та виготовлювач
Вінницький національний технічний університет,
інформаційний редакційно-видавничий центр.

ВНТУ, ГНК, к. 114.
Хмельницьке шосе, 95,
м. Вінниця, 21021.
Тел. (0432) 65-18-06.
press.vntu.edu.ua;
E-mail: kivc.vntu@gmail.com.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009 р.